

Tummen upp! Engelska åk 5

Kartläggning LGR 11

Läroplaner Textview

Verksnummer: 40366

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Sidspecifika förändringar**
Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!
- **Pedagogiska tips**
I denna del av dokumentet hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Du hittar också exempel på hur skolan bör tänka kring läxor, taktila bilder, provsituationer osv. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Tummen upp! Engelska åk 5 Kartläggning LGR 11

Författare: Wendéus

ISBN: 978-91-47-12337-7

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar.....	3
Till läsaren.....	11
Pedagogiska tips.....	12
Bildbeskrivningar.....	13

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till och om de förvaras liggande. Den tillfälliga doft som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta hinner också avta tills de ska användas av eleven.
- Innehåll, text, bildbeskrivning och lärraranvisning har placerats under egna flikar.
- Writing/Extra Skrivrader sid 41, Till Läraren sidor 42/43 och pärmens baksidestext utgår.
- Ord skrivna med versaler exv. rubriker eller namn har endast begynnelsebokstaven skriven med versal.
- Kursiv- och fetmarkering av ord eller hela meningar utgår.
- Rutmarkering av text utgår.
- De bilder som behövs för att kunna lösa uppgifterna har fått bildbeskrivning eller motsvarande text/ord inkluderad i uppgiftens text.
- Det finns svällpappersbilder till sidorna 12, 14, 19/20.
- Svartskriftsoriginalets understrukna ord är skrivna inom parentes (sid. 35-38).

- Svarsmarkeringar har genomgående placerats sist på raden även då de står först i svartskriften.
- How did it go? har fått nedanstående utseende:
How did it go?
Tumme upp ---
Tumme ner ---

Sidspecifika förändringar

2

Puzzle it out!

Rosa rutorna med siffror har flyttats från sidan 3 till sid 2.

Read the instructions, write and draw to finish the pictures and texts.

Find out what letters to write in the eight squares. The letters will form two words.

Square 1: -

Square 2: -

Square 3: -

Square 4: -

Square 5: -

Square 6: -

Square 7: -

Square 8: -

2

Uppgift 1

Eleven får de sökta ordens antal bokstäver inom parentes.

1 What is the name of the small backpack on page 17 starting with A---- (5).

2

Uppgift 2 och 5

En del elever med synnedsättning tycker det är svårt att rita sina svar och då kan man välja att låta eleven skriva svaren.

Write or draw a picture of the animal you can read about on pages 22-24.

3

Uppgift 3

Här är inte teckningen det primära så det kan räcka med att eleven skriver sitt svar. På så sätt kan man spara lite tid.

4

Talk about the pictures!

Samtala om bilderna. En bildbeskrivning ger aldrig likvärdig information som de seende får genom att kolla på bilden därför bör man ge eleven lite extra information och tala om för

eleven att det är OK att använda sin fantasi. Det viktiga är att eleven vågar prata på engelska inte att allt överensstämmer med bilden.

9

Listening

Ge eleven tid till att läsa igenom svarsalternativen innan ni börjar lyssna på tonåringarnas samtal. Lyssna och pausa så att eleven med synnedsättning hinner markera sina svar.

... Choose the correct answer. *Write the number in front of the correct answer.*

12/13

How do I get there?

Svällpappersbild finns. Texten överst på sidan 13 har flyttats till sida 12 så att eleven läser igenom hela uppgiften innan eleven kollar på svällpappersbilden. Symbolförklaringen överst på sidan är ersatt med en ordlista.

Var dock medveten om att kartan är förenklad och att eleven behöver individuell genomgång av kartan för att få ett begrepp om vad som finns vid de olika gatorna. Orden finns både i textboken (endast orden) och som svällpappersbild med pilarnas ritning etc.

Markera startpositionen med häftmasa eller en makraménål och använd även exv. vaxsnöre som eleven kan markera väganvisningarna med. På så sätt kan eleven lättare ha koll på var han/hon är på kartan.

För att eleven ska få en mera verklig förankring av orden kan man göra motsvarande uppgift i klassrummet eller ute på skolgården.

14

Give instructions

Eleven har en svällpappersbild. Bilden visar både rummet ovanifrån och från sidan. Orden som ska placeras finns på svällpappersbilden och kan klippas ut och sedan placeras med häftmassa på bilden eller markera med vaxsnören orden och dess placering på bilden, på så sätt kan man sparat tid och även kan återanvända bilden.

16

Bildbeskrivningar

Texterna har fått en gemensam bildbeskrivning som är placerad före texten om Stay dry Liza.

17

Choose the best item

Eleven parar ihop personerna med rätt sak. Uppgiften har fått följande utseende.

Choose the best item for these people.

People

1. I need a jacket to keep me warm when I watch my kids playing in the snow.
2. My school class is going on a weekend hike in May and I need a backpack for my things.
3. It's time to buy a jacket for work - can you help me?
4. I'd like to buy a set of rainwear and it's great if it's windproof too.

Items

Backpack Bridget ---

Trekking backpack Algot ---

Warren Winton ---

Keila classic ---

Stay dry Liza ---

18

Match the descriptions

Eleven parar ihop produkterna med beskrivningarna.

Match the descriptions with the right item.

Items

- 1 Stay dry Liza
- 2 Trekking backpack Algot
- 3 Keila classic osv.

Descriptions

--- A jacket and trousers set for rainy and windy days

--- Includes a small bag osv.

18

True or false?

Meningarna är numrerade.

19-20

Ask for information

Uppgiften är kraftigt förenklad.

Eleven har fått en bildbeskrivning som innehåller fyra fakta om butiken samt fyra frågor att ställa till kamraten. För att uppgiften ska fungera bör även kamraten arbeta utifrån bildbeskrivningen. Bildbeskrivningarna till både bilden på sidan 19 samt sidan 20 återges här, så du lätt kan kopiera upp texten till en seende elev.

En variant kan också vara att plocka fram lite verkliga saker, kläder, frukt etc. och placera ut dem i en del av klass/grupprum och låta eleven gör uppgiften individuellt eller med en kompis. Skriv då ut prislappar med och utan pris.

Var medveten om att uppgiften tar tid att genomföra.

Bildbeskrivning, sid 19:

En affär som säljer frukt och sportprylar.

Det här finns på din bild:

15 gröna äpplen på ett bord. Pris: £1.50.

8 bandyballar på en hylla på väggen. Pris: £3.

Ett par byxor som hänger i ett hörn. Pris: £69.

10 röda paprikor under bordet. Pris: £1.70.

Det här ska du fråga din kamrat om:

Färgen och priset på bananerna på golvet under bordet.

Priset på en röd keps på en hylla.

Priset på fotbollarna på bordet. Fråga också efter antalet fotbollar

Priset på tomaterna. Fråga också efter antalet, färgen och var i affären de är.

Bildbeskrivning, sid 20:

En affär som säljer frukt och sportprylar.

Det här finns på din bild:

30 gula bananer på golvet under bordet. Pris: £2.

En röd keps på en hylla. Pris: £26.

6 fotbollar på bordet. Pris: £21.

11 röda tomater på bordet. Pris: £3.50.

Det här ska du fråga din kamrat om:

Priset på de gröna äpplena under bordet. Fråga också hur många som finns i affären.

Priset på bandybollarna på hyllan på väggen.

Priset på byxorna som hänger i hörnet.

Priset på paprikorna. Fråga också efter antalet, färgen och var i affären de är.

21

The red fox

De utelämnade orden har numrerats.

The red fox

Read the sentences and fill in the missing words. Pick words from the box.

The box words

(anything), cats, bigger, called, osv.

The fox is the --- (1) member of the dog family, but it also has many similarities (likheter) with --- (2). Foxes are --- (3) than cats. osv.

21

Skateboarding

Orden är numrerade. Uppgiften har fått följande utseende:

Skateboarding

Read the sentences and fill in the missing words. Pick words from the box.

The box words

(choose) eight, good, (interested) osv.

--- (1) dad has always been interested (2) in extreme sports like parkour, kite surfing, rock climbing and downhill biking. When I was --- (3), my dad wanted to give me --- (4) special. He took me to a sports --- (5). There I got to choose (6) my first skateboard. Osv.

27

Staycation

Bilderna utgår. Eleven har fått en kort bildbeskrivning. Ge eleven tid att läsa igenom hela uppgiften och glöm inte bort att pausa lyssnandet så att eleven med synnedsättning hinner markera sitt svar.

... Match pictures/texts and numbers. There will be two pictures/texts left.

(Du har bilderna beskrivna på svenska.)

--- picknick-korg

--- man på café

--- skattkarta

--- barn på cykel

--- trädkoja

--- pojke som läser

28

Things to do on a “staycation” – Part two

Ge eleven tid att läsa igenom varje avsnitts uppgifter innan ni lyssnar och pausa så att eleven hinner markera sitt svar.

28

Get the bike out

Bilderna utgår. Eleven får bilderna som ord.

Uppgiften har fått följande utseende:

Mark at least three of the things...

--- *cykel*

--- *regnjacka*

--- *matlåda*

--- *melon*

--- *stenar*

--- *karta*

--- *plastpåsar*

--- *spindel*

--- *paraply*

--- *bok*

30/31

Home Sweet Home – or ...?

Fotografierna har fått en kort gemensam bildbeskrivning placerad efter kapitlets rubrik.

Var medveten om att bilderna inte ger så mycket information utan påpeka att det är OK att enbart ha bildbeskrivningen som utgångspunkt och sedan använda sin fantasi i samtalet med läraren eller kompiserna.

34

Write a letter

Eleven markerar eller skriver sina förbättringar.

35

Choose the correct translation

Kolla så att eleven vet vad ”in brackets” betyder.

Uppgiften har följande utseende:

... (the words are *written in brackets* in the text)

rädsla, faktiskt, erfarenhet, osv.

- 1 scary ---
- 2 creaks ---
- 3 fear --- osv.

36

Match English and Swedish expressions

Eleven parar ihop de engelska och svenska orden.

Match English and Swedish expressions (the words are *written in brackets in the text*)

- 1 in a haunted house ---
- 2 bumps into ---
- 3 make-believe ---

- a) stöter ihop med
- b) i ett spökhuis
- c) låtsas

36

How much is enough?

Originalets understrukna ord skrivs inom parenteser och de svenska ordens markeras med snedstreck.

deliver (oxygen) /syre/ all over the body

– (digest food) /smälta mat/

– and a lot of other tasks that keep our bodies healthy. Osv.

38

Choose the correct translation

Choose the correct translation (the words are *written in brackets* in the text)

få (inte så många), diska, klibbig, osv.

- 1 sneezing ---
- 2 cause ---
- 3 peel --- osv.

38

Match the English ...

Match English and Swedish expressions (the words are *written in brackets* in the text)

- 1 fight some germs ---
- 2 every now and then ---
- 3 thoroughly ---

- a) noggrant
- b) bekämpa vissa bakterier
- c) emellanåt

41-43

Utgår.

Till läsaren

- Innehåll, text, bildbeskrivning och läraranvisning finns under egna flikar.
- Bildbeskrivningar eller svällpappersbilder finns till de bilder du behöver för att kunna lösa uppgifterna. Bilderna kan också vara ersatt av motsvarande ord som då är skrivna på svenska direkt i uppgiftens text.
- I en del texter är ord markerade med parenteser. Dessa ord ska du sedan använda när du löser textens uppgifter.
- Läs alltid igenom hela uppgiften innan du börjar lösa uppgiften. Detta gäller även Listening-uppgifterna.
- Om du undrar över något fråga din mentor.

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till

anpassningsfunktionen@spsm.se

Pedagogiska tips

- Eleven svarar på uppgifterna på datorn. Skapa en mapp i datorn med bokens namn. Den mappen ska ligga i en mapp för Engelska. På så vis skapas en trädstruktur i datorn som gör att eleven själv kan hitta.
- Bildbeskrivningar till de uppgifter som eleven behöver för att lösa uppgifterna. Bildbeskrivningarna kan dock aldrig ge exakt samma information som de seende eleverna får genom att se på bilderna, samtala därför om bilderna och ge den extra information som eleven med synnedsättning kan ha nytta av för att få samma förståelse för texterna som de seende eleverna.
- Det kan vara bra att läsa igenom bildbeskrivningarna innan man läser en text eller uppgift så att eleven får lite förhandsinformation. De seende eleverna får ju detta direkt då de öppnar boken.
Ibland är bilderna ersatta med motsvarande ord/text inkluderad direkt i uppgiften, exempel sid 27 och 28.
- Det finns ett par svällpappersbilder sid 12, 14, 19/20. Var medveten om att bilderna är förenklade och allt finns inte med på bilderna. Gör en individuell genomgång av bilderna och kolla så att eleven har tolkat dem rätt. Dessa uppgifter kan man ju utesluta och göra dem på ett mera verkligt sätt för eleven med synnedsättning. Då krävs det visserligen lite förberedelser men uppgiften blir mera realistisk och man kan lätt kontrollera att eleven kan de olika begreppen.
- Ritmuffen är ett bra hjälpmedel då det saknas taktila bilder eller när man vill förtydliga något. Rita en **enkel** skiss. Skala bort all onödig information. Man kan även göra det enkelt för sig genom att göra en kopia av den bild man vill rita genom att kopiera den i skolans kopiator. Sedan är det bara att stoppa in den kopierade bilden i ritmuffen. Fyll i de konturer som Du anser behövs för förståelsen och skriv sedan den text som eleven behöver genom att sätta in ritmuffen i elevens Perkinsmaskin. Gör gärna en "Nyckel med förkortningar" så kan man få med lite mera information på ritmuffsbilden.
Man kan naturligtvis lika gärna rita en bild på en Blackboard (Best.nr: 10326)
- Tänk på att det tar längre tid för en elev med svår synnedsättning att läsa igenom textavsnitten och bildbeskrivningarna. Detta gäller också när ni lyssnar på en text, pausa då och då så att eleven hinner skriva eller markera sina svar.
- Vid prov har eleven med synnedsättning också rätt att få mera tid till sitt förfogande.
- Läs gärna "Till läsaren" tillsammans med eleven. Där får eleven med synnedsättning information om bokens upplägg och utformning och du som pedagog kan presentera boken för eleven.

Bildbeskrivningar

4

Sex fotografier

- 1 En slalomåkare gör en sväng så att snön yr runt omkring honom.
- 2 Det är höst. En man är ute och går med ett litet barn på en stig ute i en park. Det lilla barnet har en ryggsäck på ryggen, en käpp i ena handen och den andra handen håller barnet mannens hand.
- 3 En kille i gul simdräkt njuter av solens värme och vattnet i en swimmingpool.
- 4 En person seglar en stor segelbåt. Seglen är hissade och båten lutar åt ena sidan.
- 5 En tjej är ute och cyklar. Hon har en röd väska hängande över axeln och håller en hand på styret och den andra håller i en paraply.
- 6 En tjej klädd i röd jacka och en vit stickad mössa kramar en snögubbe som har en röd hink på huvudet. Man ser även en sopborste.

9

Fyra fotografier.

1. En flicka ligger på marken och fotograferar en utblommad maskros.
2. En person målar med en sprayburk på en vägg.
3. En liten tjej spelar på ett trumsätt.
4. Några barn hänger på kanten av en pool. Två av dem har simglasögon uppskjutna i pannan.

16

Fem fotografier

- Stay dry Liza - ett gult regnställ.
- Keila Classis - en orange jacka med blixtlås
- Warren Winton – en röd och svart jacka med huva
- Trekking backpack Algot – en ryggsäck i färgerna svart, grönt och grått.
- Backpack Bridget – gråmönstrad ryggsäck som också kan fungera som stol

19

En affär som säljer frukt och sportprylar.

Det här finns på din bild:

15 gröna äpplen på ett bord. Pris: £1.50.

8 bandybullar på en hylla på väggen. Pris: £3.

Ett par byxor som hänger i ett hörn. Pris: £69.

10 röda paprikor under bordet. Pris: £1.70.

Det här ska du fråga din kamrat om:

Färgen och priset på bananerna på golvet under bordet.

Priset på en röd keps på en hylla.

Priset på fotbollarna på bordet. Fråga också efter antalet fotbollar

Priset på tomaterna. Fråga också efter antalet, färgen och var i affären de är.

20

En affär som säljer frukt och sportprylar.

Det här finns på din bild:

30 gula bananer på golvet under bordet. Pris: £2.

En röd keps på en hylla. Pris: £26.

6 fotbollar på bordet. Pris: £21.

11 röda tomater på bordet. Pris: £3.50.

Det här ska du fråga din kamrat om:

Priset på de gröna äpplena under bordet. Fråga också hur många som finns i affären.

Priset på bandybollarna på hyllan på väggen.

Priset på byxorna som hänger i hörnet.

Priset på paprikorna. Fråga också efter antalet, färgen och var i affären de är.

22

John och hans pappa sitter i vardagsrummet och kollar på TV. John sitter i en soffa. I en tankebubbla kan man se att han tänker på en öde ö. Pappan sitter i en fåtölj med fötterna på en fotpall.

23

Ett fotografi på en liten öde ö med palmer och sandstrand. Ön omges av klart grönblått vatten.

24

En rosafärgad gris med svarta fläckar. Grisen står i klart vatten med trynet i vattenytan. Man kan tydligt se grisens ben nere i vattnet. I bakgrunden syns en sandstrand.

25

En gris som simmar.

30/31

Fem fotografier

- En kille besöker ett museum. Han ser på olika tavlor som hänger på en vägg.
- Några personer kollar på en karta över Italien. De pekar på Rom. Man ser också en kopp med kaffe, en klocka, ett leksaksflygplan och en kamera.
- En tjej som är klädd i svart skinnjacka och en mönsterstickad tröja med elefanter samt en stickad, grön mössa med tofs. Något hänger ut ur munnen, kanske godis?
- En flicka som har en blomsterkrans på huvudet.
- Två kamrater som lutar sina huvuden mot varandra.

35

En tecknad bild som visa ett vitklätt spöke med svarta ovala markeringar för ögon och mun.